

[Pradžia](#) > ... > [Kreipimasis į Teismą](#) > [Teisinė Pagalba](#) > France

Teisinė pagalba

 Prancūzija

Turinį pateikė

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

Prancūzijoje nemokamos teisinės pagalbos teikimas vadinamas teisine pagalba (pranc. *aide juridictionnelle*).

1 Kokios išlaidos yra susijusios su teismo procesu ir kas paprastai turi jas padengti?

Bylinėjimosi išlaidos priklauso nuo bylos pobūdžio ir sudėtingumo, procedūros ir teismo, kuris turi jurisdikciją nagrinėti bylą.

Išlaidos skirstomos į tris kategorijas:

- advokato honoraras, kurio tarifas nenustatytas, todėl advokatai ir klientai gali dėl jo susitarti; iš esmės advokato honorarą moka klientai, išskyrus atvejus, kai jie gali gauti teisinę pagalbą;

- Civilinio proceso kodekso (pranc. *Code de procédure civile*) 695 straipsnyje konkrečiai išvardytos išlaidos, kurias iš esmės sudaro:

a. advokatams ar tam tikriems valstybės pareigūnams (pranc. *officiers publics* arba *officiers ministériels*) mokamas atlygis už atstovavimą; šis atlygis skiriasi nuo honoraro;

b. teismo antstoliams mokamos su procesu susijusios išlaidos;

c. ekspertizių ir ekspertų tyrimų išlaidos;

d. bet kokios išmokos liudytojams, nustatomos pagal skalę;

e. juriskonsulto teismo posėdžio mokestis;

f. išmokos: išlaidos, susijusios su specialistų nurodytomis nustatyto tarifo išlaidomis dėl proceso reikalavimų.

Išlaidas padengia pralaimėjusioji šalis. Šis principas nustatytas Civilinio proceso kodekso 696 straipsnyje. Tačiau teisėjai gali priimti motyvuotą sprendimą, pagal kurį visas išlaidas arba jų dalį turi sumokėti kita šalis; pastaruoju atveju išlaidos padalijamos teisėjų sprendimu;

- kitas bylos šalių teisme patirtas išlaidas iš esmės turi sumokėti tos šalys, nebent teisėjas nusprendžia kitaip. Teisėjas šiuo įgaliojimu gali pasinaudoti ir baudžiamosiose, ir civilinėse bylose, tinkamai atsižvelgdamas į pralaimėjusiosios šalies nuosavą kapitalą ar ekonominę padėtį. Teisėjai savo iniciatyva gali nuspręsti, kad priimti tokio sprendimo nebūtina.

Baudžiamosiose bylose teismo mokesčius padengia valstybė. Nuteistasis už bylos nagrinėjimą turi sumokėti nustatytą mokestį, kurio suma priklauso nuo nusikalstamos veikos.

2 Kas konkrečiai yra teisinė pagalba?

Teisinė pagalba yra teisinės pagalbos teisinės ir reguliavimo sistemos, nustatytos 1991 m. liepos 10 d. Įstatyme Nr. 91-647 ir jo įgyvendinimo dekretu, 2020 m. gruodžio 28 d. Dekrete Nr. 2020-1717, dalis. Šios sistemos tikslas – užtikrinti, kad būtų vykdomi nacionalinės ir tarptautinės teisės reikalavimai, susiję su vienoda teise kreiptis į teismą ir teise į teisingą bylos nagrinėjimą.

Teisinę pagalbą sudaro:

- teisinė pagalba: valstybė visiškai arba iš dalies sumoka išlaidas, susijusias su bylos iškėlimu arba bylos perdavimu apeliaciniam teismams, taip pat bylinėjimosi išlaidas, susijusias su sprendimų ir susitarimų vykdymu iki teismo proceso pradžios arba santuokos nutraukimo bendru sutikimu neteisimine tvarka;
- parama norint gauti advokato pagalbą neteisminiame baudžiamajame procese, pvz., susijusiame su policijos sulaikymo priemonėmis, baudžiamojo persekiojimo alternatyvomis (susitarimu, tarpininkavimu ir kt.) arba pagalba sulaikytiems asmenims, kai jie stoja prieš laisvės atėmimo vietos drausmės komisiją;
- galimybė susipažinti su teisės aktais (informacija, patarimai ir nemokama teisinė konsultacija ir kt.).

Teisinė pagalba ir advokato pagalba neteisminiame procese sudaro sąlygas valstybei sumokėti advokatų honorarus, valstybės pareigūnams (antstoliams, notarams ir kt.) mokamą atlygį ir teismo mokesčius. Taip siekiama užtikrinti, kad asmenims nebūtų užkirstas kelias ginti savo teisių dėl finansinių išteklių trūkumo.

Teikiant teisinę pagalbą gali būti sumokamos visos išlaidos, jų dalis arba išlaidos apskritai gali būti nesumokamos. Ji neapima jokių išlaidų, kurioms taikoma teisinių išlaidų draudimo sutartis ar kita apsaugos schema. Tam tikrais atvejais visos pagal tokias priemones padengtos išlaidos atskaičiuojamos iš valstybės išmokamų teisinės pagalbos lėšų.

3 Kokie yra teisinės pagalbos suteikimo reikalavimai?

Teisinę pagalbą skiria teisinės pagalbos tarnyba (pranc. *bureau de l'aide juridictionnelle*), veikianti prie atitinkamo bendrosios kompetencijos teismo (pranc. *tribunal judiciaire*), remdamasi keliais kriterijais, susijusiais su finansiniais ištekliais, pilietybe, gyvenamąja vieta ir priimtinumu.

Ji taip pat gali būti skiriama automatiškai tam tikrose bylose ir konkrečiais atvejais, nereikalaujant atlikti jokių papildomų formalumų, išskyrus tuos, kurie nustatyti nagrinėjant bylą.

- Finansiniai kriterijai

Teisinę pagalbą galite gauti, jei atitinkamos institucijos nustato, kad neturite pakankamai išteklių, kad galėtumėte ginti savo teises teisme. Siekiant nustatyti, ar taip yra, atsižvelgiama į skirtingas viršutines ribas:

- pajamų viršutines ribas;
- kilnojamojo ir finansinio turto viršutines ribas;
- nekilnojamojo turto viršutines ribas.

Reikėtų pažymėti, kad viršutinės ribos priklauso nuo fiskalinio namų ūkio sudėties. Tačiau jeigu dvi bylos, kurioje pateiktas teisinės pagalbos prašymas, oponuojančios šalys yra iš to paties fiskalinio namų ūkio, jų ištekliai nagrinėjami atskirai.

Šios viršutinės ribos nuo 2021 m. kasmet tikslinamos atsižvelgiant į pastebėtus vartotojų kainų (išskyrus tabako produktų kainas) pokyčius. Patikslinimas įrašomas metiniame aplinkraštyje, kuris skelbiamas *Prancūzijos Respublikos oficialiajame leidinyje*.

Todėl teisinės pagalbos tarnybos prašymus nagrinėja tokia tvarka:

- pagrindinis rodiklis, naudojamas pajamų viršutinės ribos laikymuisi užtikrinti, yra bendrosios apmokestinamosios pajamos (RFR). Bendrosios apmokestinamosios pajamos – tai mokesčių institucijų apskaičiuota metinė įvairių rūšių pajamų, kurias gauna fiskalinis namų ūkis, suma. Šios pajamos nurodomos mokesčio apskaičiavimo dokumento tituliniame puslapyje. Viršutinė riba kinta priklausomai

nuo fiskalinio namų ūkio sudėties;

- jei bendrųjų apmokestinamųjų pajamų nėra, naudojamas apmokestinamųjų išteklių rodiklis;
- kilnojamojo ir finansinio turto (daugiausia santaupų) viršutinės ribos nustatytos reglamente. Reikėtų pažymėti, kad jei pagalbos prašantis asmuo deklaruoja nulinę vertę (0 EUR), patvirtinamųjų dokumentų neprašoma;
- nekilnojamojo turto viršutinė riba neapima turto, kurio nebuvo galima parduoti ar įkeisti nedarant didelio poveikio suinteresuotiesiems asmenims. Tai visų pirma pasakytina apie pagrindinę gyvenamąją vietą ir profesiniais tikslais naudojamą turta.

Norėdami sužinoti, ar atitinkate reikalavimus teisei pagalbai gauti, informacijos ieškokite interneto svetainėje service-public.fr. Toje interneto svetainėje galite pasinaudoti elektronine modeliavimo priemone, kuria modeliuojama jūsų teisė gauti teisinę pagalbą, kai nurodote savo pajamų šaltinius: <https://www.aidejuridictionnelle.justice.fr/simulateur>. Reikėtų pažymėti, kad tai yra orientacinė priemonė, kuri negali nuspėti kompetentingų institucijų sprendimo ir jokia būdu nepakeičia teisinės pagalbos prašymo procedūros.

Vis dėlto pajamų kriterijus netaikomas pagalbos prašantiems asmenims, nukentėjusiems nuo pačių sunkiausių nusikaltimų (nukentėjusiems nuo išpuolių ketinant atimti gyvybę ar sukelti kūno sužalojimą), ir jų paveldėtojams.

Be to, pagal 1991 m. liepos 10 d. įstatymo 19-1 straipsnį garantuojamas advokato, paskirto *ex officio* byloje iš riboto bylų sąrašo, atlyginimas, ir nėra atliekamas *ex ante* patikrinimas, ar gavėjas atitinka reikalavimus. Atitiktis reikalavimams bus tikrinama *ex post* ir po šio patikrinimo nustatius, kad reikalavimai nebuvo įvykdyti, valstybės sumokėtos sumos gali būti susigrąžintos.

- Pilietybės kriterijus

Teisinė pagalba gali būti teikiama Prancūzijos, vienos iš ES valstybių narių (išskyrus Daniją) piliečiams arba užsienio valstybės piliečiams, teisėtai nuolat gyvenantiems Prancūzijoje. Nagrinėjant bylą Prancūzijos teisme ji taip pat gali būti teikiama Prancūzijoje negyvenantiems užsieniečiams, kurie yra valstybės, su Prancūzija sudariusios tarptautinį arba dvišalį susitarimą, pagal kurį tos valstybės piliečiai gali gauti teisinę pagalbą, piliečiai.

Konkrečiau, pagal bendrąją taisyklę asmuo turi nuolat ir teisėtai gyventi Prancūzijoje. Vis dėlto užsieniečiams teisinė pagalba taip pat suteikiama nereikalaujant, kad jie atitiktų gyvenamosios vietos sąlygą, jei jie yra nepilnamečiai, specialieji liudytojai, asmenys, dėl kurių galimai padarytos baudžiamosios veikos atliekamas tyrimas, kaltinamieji, įtariamieji, nuteistieji, asmenys, pareiškę civilinį ieškinį baudžiamojoje byloje, jei dėl jų yra išduotas apsaugos orderis pagal Civilinio kodekso 515-9 straipsnį, jei jie dalyvauja derybose dėl kaltinimų pripažinimo arba jei jie yra asmenys, dėl kurių vykdomos procedūros, susijusios su Užsienio piliečių atvykimo į šalį, buvimo joje ir prieglobsčio teisės kodekse nustatytais sąlygomis.

- Priimtumo kriterijus

Teisinė pagalba skiriama asmenims, kurių teisiniai veiksmai nelaikomi akivaizdžiai nepriimtinais ar nepagrįstais. Ši sąlyga iš esmės taikoma tik teisei pagalbai, o ne advokato pagalbai neteisminiame procese. Taigi ieškinys dėl senaties termino arba prašymas pareikšti ieškinį kaip civilinės bylos šaliai, grindžiamas faktinėmis aplinkybėmis, kurios nėra nusikalstama veika, laikomi akivaizdžiai nepriimtinais.

Ši sąlyga netaikoma atsakovams, kuriems pareikštas ieškinys, asmenims, kuriems taikoma civilinė atsakomybė, specialiesiems liudytojams, įtariamiesiems, kaltinamiesiems arba nuteistiesiems.

Pagalbos prašantiems asmenims atsisakoma skirti teisinę pagalbą apeliaciniam skundai pateikti, jei negalima nustatyti jokio pagrįsto apeliacinio skundo pagrindo.

Specifiniai atvejai

Teisinė pagalba teikiama nenagrinėjant tinkamumo kriterijų, jeigu pagalbos prašančiam asmeniui ji jau buvo suteikta jo byloje ir priešinga bylos šalis apskundė pagalbos prašančiam asmeniui palankų priimtą sprendimą (tokiu atveju laikoma, kad teisinė pagalba yra toliau teikiama).

Taip pat asmenims, kurie neatitinka pagalbos teikimo kriterijų (dėl išteklių ar pilietybės), teisinė pagalba gali būti

teikiama išimties tvarka, jeigu paaiškėja, kad jų ieškiniai yra ypatingai verti dėmesio, atsižvelgiant į ginčo dalyką arba prognozuojamas bylinėjimosi išlaidas (1991 m. liepos 10 d. Įstatymo dėl teisinės pagalbos 3 ir 6 straipsniai). Tą patį galima pasakyti apie nukentėjusiuosius nuo užpuolimo, kuriuo siekiama sukelti pavojų gyvybei arba padaryti kūno sužalojimą, kad jie galėtų pareikšti ieškinį civiliniame procese bylą, taip pat jų išlaikomiems asmenims.

Taip pat yra keletas procedūrų, kurių atveju teisinė pagalba suteikiama automatiškai. Jos susijusios su:

- apeliaciniams skundams dėl individualių sprendimų, priimtų pagal Karinių invalidumo pensijų ir karo aukų kodekso II knygos I-III antraštinės dalis;
- nepilnamečiais, kuriems taikoma Civilinio kodekso 388-1 straipsnyje numatyta apklausa;
- procesu nacionaliniame prieglobsčio teisme, išskyrus atvejus, kai ieškinys yra akivaizdžiai nepriimtinas;
- sulaikytais asmenimis:
 - kuriems taikoma drausminė procedūra, susijusi su jų sulaikymu;
 - kuriems taikoma izoliavimo priemonė (automatinis izoliavimas, izoliavimo pratęsimas arba panaikinimas, jei to prašė sulaikytasis);
 - stojusiais prieš bausmių vykdymo komisiją pagal Baudžiamojo proceso kodekso 720 straipsnį;
- asmenimis, sulaikytais socialinio ir medicininio sulaikymo centre (pranc. *Centree socio-médico-judiciaire de sûreté*) dėl jų atžvilgiu priimtų sprendimų, siekiant užtikrinti sklandų centro veikimą.

4 Ar teisinė pagalba teikiama visų rūšių bylose?

Teisinė pagalba suteikiama ieškovams ir atsakovams bet kokiame teisme ypatingąja arba ginčo teiseną nagrinėjamoje byloje, taip pat apklausiant nepilnamečius.

Ji gali būti teikiama viso proceso metu arba jo dalyje, taip pat siekiant sudaryti susitarimą iki teismo proceso pradžios.

Teisinė pagalba taip pat gali būti teikiama siekiant užtikrinti teismo sprendimo arba bet kokio kito vykdomojo dokumento, įskaitant kitų ES valstybių narių (išskyrus Daniją) vykdomuosius dokumentus, vykdymą.

5 Ar yra specialių procedūrų, taikomų ypatingais atvejais?

Laikina teisė gauti teisinę pagalbą gali būti suteikta susidarius nepaprastajai padėčiai, pavyzdžiui, kai nagrinėjant bylą kyla pavojus būtiniausioms suinteresuotojo asmens gyvenimo sąlygoms arba priverstinio vykdymo, kai areštuojamas turtas arba asmuo iškeldinamas, atveju.

Sprendimą dėl laikinos teisės gauti teisinę pagalbą priima bylą nagrinėjančio teismo teisėjas, gavęs neoficialų atitinkamo asmens prašymą, arba *ex officio*, jei atitinkamas asmuo pateikė teisinės pagalbos prašymą, dėl kurio sprendimas dar nepriimtas.

Teisinė pagalba teikiama automatiškai, t. y. netaikant jokių papildomų teisinių formalumų, išskyrus tuos, kurių reikalaujama konkrečioje byloje, kai procesas susijęs su apsaugos orderio, t. y. smurto šeimoje aukų apsaugos mechanizmo, išdavimu.

Taip pat veikia garantuotos teisinės pagalbos sistema, kuri taikoma 11 rūšių procedūroms:

- teismo procesui dėl psichiatrinės priežiūros priemonių atšaukimo ir kontrolės;
- asmens, prašančio išduoti apsaugos orderį arba jį ginčijančio, kaip numatyta Civilinio kodekso 515-9 straipsnyje, pagalbai;
- skubiam teismo procesui;
- atidėtam teismo procesui;
- atvykimui pas ikiteisminio tyrimo teisėją;
- argumentų dėl kardomojo kalinimo skyrimo arba išlaikymo kardomojo kalinimo metu išklausymui;

- nepilnamečio pagalbai, susijusiai su vaiko apsaugos procesu, nepilnamečių bylų teismo procesu baudžiamosiose bylose arba nepilnamečių bylų teisme, savanoriška apklausa nedalyvaujant globėjui, preliminarinė apklausa ar ikiteisminiu tyrimu;
- kaltinamojo pagalbai prisiekusiųjų teismui (pirmosios instancijos baudžiamųjų bylų teismui, nagrinėjamam sunkiausius nusikaltimus), departamento baudžiamajame teisme, nepilnamečių bylų prisiekusiųjų teisme arba nepilnamečių bylų prisiekusiųjų teisme, kuris priima sprendimą baudžiamosiose bylose;
- sulaikymo ir paleidimo į laisvę klausimus sprendžiančio teisėjo (pranc. *juge des libertés et de la détention*) nagrinėjamoms byloms dėl užsieniečių atvykimo ir apsigyvenimo;
- administraciniame teisme nagrinėjamoms byloms dėl užsieniečių, kuriems taikoma jų laisvę ribojanti priemonė, išsiuntimo;
- 1991 m. įstatymo 11-2 straipsnio 2-4 punktuose nurodytoms neteisminėms procedūroms.

Pagal šį susitarimą jūsų advokatas gali prašyti, kad valstybė sumokėtų jam atlyginimą. Valstybė iš anksto sumokės išlaidas už jus. Todėl jūsų teisė gauti teisinę pagalbą bus nagrinėjama po atitinkamos procedūros. Paaiškėjus, kad reikalavimų neatitinkate, turėsite kompensuoti išlaidas valstybei.

6 Kur galiu gauti teisinės pagalbos prašymo formą?

Teisinės pagalbos prašymo formą galima parsisiųsti ir atsispausdinti toliau pateiktą nuorodą nukopijavus į naršyklę: <https://www.justice.fr/formulaire/demande-aide-juridictionnelle>

Prašymą dėl teisinės pagalbos internetu taip pat galite pateikti tiesiogiai interneto svetainėje <https://www.aidejuridictionnelle.justice.fr/>, jei jūsų prašymas susijęs su vykstančiu arba būsimu teismo procesu.

Teisinės pagalbos prašymas gali būti pateiktas prieš pareiškiant ieškinį arba vykstant teismo procesui.

Teisinės pagalbos galima prašyti ir pasibaigus procesui. Pavyzdžiui, siekiant užtikrinti teismo sprendimo vykdymą.

Teisinės pagalbos prašymo formą taip pat galite gauti gyvenamosios vietos arba vietos, kurioje bus nagrinėjama byla, bendrosios kompetencijos teisme, taip pat artimiausioje teisinės informacijos teikimo vietoje (pranc. *Point Justice*) (Teisingumo ir teisės rūmuose, pranc. *Maisons de la Justice et du Droit*), teisinės informacijos centre (pranc. *Point d'Accès au Droit*) arba laikinuose teisinės informacijos taškuose (pranc. *Relais d'Accès au Droit*). Juos galite surasti šiame tinklalapyje: <http://www.annuaire.justice.gouv.fr/lieux-dacces-aux-droits-10111/>

Jei esate Prancūzijos pilietis, gyvenantis užsienyje, formą taip pat galite gauti konsulatuose arba adresu

Département de l'entraide, du droit international privé et européen (DEDIPE – savitarpio pagalbos, tarptautinės privatinės teisės ir Europos teisės departamentas) Ministère de la Justice, Direction des affaires civiles et du scea,
13 place Vendôme, 75042 Paris Cedex 01.

Jei esate užsienietis, negyvenantis Prancūzijoje, teisinės pagalbos prašymo formą galite gauti centrinėje institucijoje, kuri jūsų valstybėje atsakinga už tarptautinių teisinės pagalbos prašymų perdavimą. Daugelyje valstybių tai Teisingumo ministerija. Prancūzijoje pirmiau minėtam Teisingumo ministerijos skyriui (pranc. *Bureau du droit de l'Union, du droit international privé et de l'entraide civile*) yra pavesta nagrinėti Europos Tarybos valstybių narių, kurios yra sudariusios 1977 m. sausio 27 d. Europos sutartį dėl teisinės pagalbos prašymų perdavimo ir yra atsakingos už prašymų gavimą ir perdavimą, gyventojų prašymus civilinėse, komercinėse arba administracinėse bylose.

Jei esate ES valstybės narės (išskyrus Daniją) pilietis ir gyvenate Prancūzijoje arba jūsų byla yra nagrinėjama Prancūzijos teisme, galite turėti teisę gauti tarpvalstybinę teisinę pagalbą civilinėse ir baudžiamosiose bylose pagal 2003 m. sausio 27 d. Tarybos direktyvą 2003/8/EB. Įstaiga, Prancūzijoje atsakinga už tokių prašymų nagrinėjimą, yra

Bureau de l'aide juridictionnelle
Service de l'accès au droit et à la justice et de l'aide aux victimes (SADJAV)
Ministère de la Justice

13 place Vendôme 75042 Paris Cedex 01.

Galiausiai, jei jūsų prašymas priklauso administracinio teismo arba apeliacinio administracinio teismo kompetencijai, teisinės pagalbos prašymo internetu užpildyti negalite – privalote naudoti CERFA formą (CERFA yra institucija, atsakinga už oficialių formų registravimą ir peržiūrą įvairiais tikslais Prancūzijoje).

7 Kokius dokumentus reikia pateikti kartu su teisinės pagalbos prašymo forma?

Prie teisinės pagalbos prašymo formos turi būti pridėti reikiami patvirtinamieji dokumentai (mokesčių apskaičiavimas, šeiminės padėties ar pilietybės įrodymas ir pan.).

Dokumentų, kuriuos reikia pateikti, sąrašą rasite svetainėje [service-public.fr](https://www.service-public.fr) ir 2020 m. gruodžio 30 d. Įsakyme dėl teisinės pagalbos prašymo formos turinio ir patvirtinamųjų dokumentų sąrašo.

Patvirtinamieji dokumentai leidžia įrodyti, kad dėl savo padėties turite teisę į teisinę pagalbą, visų pirma:

- atsižvelgiant į jūsų ir asmenų, kurie paprastai gyvena jūsų namų ūkyje, finansinius išteklius;
- atsižvelgiant į jūsų prašymo dalyką.

8 Kam turiu pateikti teisinės pagalbos prašymą?

Prašymą galite pateikti arba išsiųsti savo gyvenamosios vietos arba apylinkės, kurioje veikia bylą nagrinėjantis teismas, teisinės pagalbos tarnybai.

Kiekviename bendrosios kompetencijos teisme (buvusiame apygardos teisme (pranc. *Tribunal de grande instance*)) yra viena teisinės pagalbos tarnyba, kuri nagrinėja teisinės pagalbos prašymus dėl bylų, kurios turi būti nagrinėjamos tame teisme arba jo jurisdikcijoje veikiančiuose teismuose: bendrosios kompetencijos teisme (pranc. *tribunal judiciaire*), administraciniame teisme (pranc. *tribunal administratif*), darbo bylų teisme (pranc. *conseil de prud'hommes*), apeliaciniame teisme (pranc. *cour d'appel*) ir administraciniame apeliaciniame teisme (pranc. *cour administrative d'appel*).

Pagal vienos tarnybos taisyklės išimtį tarnybos taip pat veikia šiuose teismuose:

- Kasaciniame teisme (pranc. *Cour de cassation*) – aukščiausiam bendrosios kompetencijos teisme;
- Valstybės taryboje (pranc. *Conseil d'état*) – aukščiausiam administraciniame teisme;
- Nacionaliniame prieglobsčio teisme (pranc. *Cour nationale du droit d'asile*).

Dėl teisinės pagalbos taip pat galite kreiptis internetu šiuo adresu: <https://www.aidejuridictionnelle.justice.fr/>

9 Kaip sužinoti, ar turiu teisę į teisinę pagalbą?

Pranešimas apie teisinės pagalbos tarnybos sprendimą bus išsiųstas jūsų gyvenamosios vietos adresu.

Norint įsivertinti visas galimas teises į teisinę pagalbą, galima pasinaudoti elektronine modeliavimo priemone, ją rasite adresu <https://www.justice.fr/simulateurs/aide-juridictionnelle>

Šis modeliavimas suteikia jums galimybę sužinoti, ar turite teisę gauti teisinę pagalbą. Tačiau tai nepakeičia tinkamo jūsų prašymo nagrinėjimo. Todėl taikant modeliavimą negalima numatyti sprendimo, kurį priims teisinės pagalbos tarnyba.

10 Ką turėčiau daryti, jei turiu teisę į teisinę pagalbą?

Turėtumėte kreiptis į savo advokatą (arba teisininką, pvz., antstolį, ekspertą, notarą ir kt.) arba jums paskirtą asmenį, paaiškinti jam bylos aplinkybes ir pateikti visą darbui reikalingą informaciją ir dokumentus.

Jei jums buvo skirta dalinė teisinė pagalba, su šiais asmenimis turite susitarti dėl papildomo mokesčio, kurį jiems mokėsite. Tą sumą reikia nurodyti susitarime, kurį turite pasirašyti.

11 Kas parinks man advokatą, jei turiu teisę į teisinę pagalbą?

Visi asmenys gali pasirinkti norimą advokatą.

Jei advokatą norite pasirinkti pats, teisinės pagalbos prašyme turite nurodyti jo vardą ir pavardę.

Tačiau, jei nežinote, kokį advokatą pasirinkti, jį jums paskirs bendrosios kompetencijos teismo (buvęs apygardos teismas) advokatūros pirmininkas arba bylą nagrinėjančio teismo pirmininkas.

12 Ar teikiant teisinę pagalbą padengiamos visos teismo proceso išlaidos?

Visa teisinė pagalba apima visus teismo mokesčius, įskaitant teismo pareigūnų (teisininkų, antstolių, ekspertų, notarų ir kt.) atlyginimą, kuriems jis mokamas tiesiogiai. Ši išmoka apskaičiuojama pagal skalę arba tarifą atsižvelgiant į bylos pobūdį.

Taip pat galima skirti dalinę teisinę pagalbą, kuria padengiama 25–55 proc. su atitinkamu procesu susijusių išlaidų.

13 Kas padengia kitas išlaidas, jei turiu teisę gauti tik ribotą teisinę pagalbą?

Jei jums buvo skirta dalinė teisinė pagalba, vis tiek turėsite sumokėti likusią nefiksuoto mokesčio dalį, kurios dydis nustatomas jūsų ir advokato susitarime, prižiūrint advokatūros pirmininkui, į kurį galite kreiptis dėl bet kokio ginčo.

Kaip ir visos teisinės pagalbos atveju, dalinės teisinės pagalbos gavėjas atleidžiamas nuo pareigos iš anksto sumokėti arba deponuoti su procesu susijusias išlaidas.

14 Ar teisinė pagalba taip pat apima apeliacinius skundus?

- Jeigu apeliacinį skundą teikiate jūs, turite pateikti naują prašymą, jis bus vertinamas atsižvelgiant į teisės aktuose nustatytus tinkamumo kriterijus.
- Kita vertus, jeigu apeliacinį skundą teikia jūsų priešininkas, galioja jums suteikta teisė gauti teisinę pagalbą. Tačiau vis tiek turite nedelsdami pateikti papildomą prašymą savo gyvenamosios vietos bendrosios kompetencijos teismo teisinės pagalbos tarnybai arba apylinkės, kurioje veikia apeliacinis teismas, teisinės pagalbos tarnybai. Pateikus šį naują prašymą patvirtinamieji dokumentai ar visų pirma jūsų ištekliai nebus papildomai nagrinėjami.
- Jei teisinė pagalba jums jau buvo suteikta ankstesnėje byloje ir norite pateikti apeliacinį skundą, ankstesni sprendimai dėl atitikimo reikalavimams nebetaikomi. Turite pateikti prašymą Kasacinio teismo teisinės pagalbos tarnybai, kuri įvertins siūlomo ieškinio priimtinumą, taip pat jūsų turto sumą. Gali būti atsisakoma skirti teisinę pagalbą apeliaciniam skundui pateikti, jei negalima nustatyti jokio pagrįsto apeliacinio skundo pagrindo.

15 Ar teisinė pagalba gali būti nutraukta nesibaigus teismo procesui (arba net atšaukta po teismo proceso)?

Proceso metu arba po jo teisė gauti teisinę pagalbą gali būti visiškai arba iš dalies panaikinta (1991 m. Įstatymo 50 straipsnis ir 2020 m. gruodžio 28 d. Dekreto 2020-1717 dėl teisinės pagalbos 65–68 straipsniai) šiais atvejais:

- jei teisinė pagalba buvo gauta remiantis klaidingomis deklaracijomis ar netiksliais dokumentais;
- jei piktnaudžiaujama procesu arba nustatyta, kad procesas buvo vilkinamas arba akivaizdžiai nepriimtinas;
- jei proceso metu pagalbos gavėjo kilnojamojo ar nekilnojamojo turto vertė gerokai išaugo;
- jei pagal galutinį sprendimą įgijote tokio turto, kurio vertė viršija teisės gauti teisinę pagalbą viršutines ribas;
- jei išoriniai teisinės pagalbos ar paramos norint gauti advokato pagalbą gavėjo elementai yra akivaizdžiai

nesuderinami su metinių pajamų suma, į kurią atsižvelgta vertinant tinkamumą gauti pagalbą.

Priėmus sprendimą dėl teisinės pagalbos atšaukimo jos gavėjas privalo grąžinti valstybės sumokėtą lėšų sumą. Šiuo atveju valstybės valdžios institucijos jums išduos vykdomąjį raštą dėl išieškojimo, kuriame bus nurodyta, kaip kompensuoti valstybės sumokėtas teisines išlaidas.

16 Ar galiu apskusti atsisakymą suteikti teisinę pagalbą?

Jei jums atsisakoma skirti teisinę pagalbą, sprendimą galite apskusti apeliacine tvarka.

Apeliacinį skundą galima teikti savarankiškai arba padedant advokatui.

Galima apskusti patį sprendimą dėl atsisakymo suteikti teisinę pagalbą arba sprendimą suteikti dalinę pagalbą, jei prašyta suteikti visą pagalbą.

Apeliacinis skundas turi būti pateiktas per 15 dienų nuo [pranešimo](#) apie sprendimą.

Apeliaciniame skunde turite nurodyti priimto sprendimo ginčijimo priežastis. Pavyzdys: klaida dėl jūsų namų ūkiui priklausančių asmenų skaičiaus arba jūsų pajamų sumos.

Apeliacinis skundas turi būti siunčiamas registruotu laišku su gavimo patvirtinimu sprendimą priėmusiai teisinės pagalbos tarnybai.

Turite pridėti ginčijamo sprendimo kopiją.

Sprendimą priėmusi institucija persiųs jūsų apeliacinį skundą už apeliacinio skundo nagrinėjimą atsakingai institucijai. Kokia institucija yra atsakinga už apeliacinio skundo nagrinėjimą, priklauso nuo teismo, kuris nagrinėja bylą, dėl kurios prašėte teisinės pagalbos.

Už apeliacinio skundo nagrinėjimą atsakinga institucija atsižvelgiant į teismą

Teismas	Už apeliacinio skundo nagrinėjimą atsakinga institucija
Įprastinė procedūra	Apeliacinio teismo, kuriam priskiriamas bylą nagrinėjantis teismas, pirmasis pirmininkas arba bylą nagrinėjančio apeliacinio teismo pirmasis pirmininkas
Nacionalinis prieglobsčio teismas (pranc. <i>Cour nationale du droit d'asile</i> - CNDA)	Nacionalinio prieglobsčio teismo pirmininkas
Administracinis teismas	Apeliacinio administracinio teismo, kuriam priskiriamas teismas, pirmininkas
Apeliacinis administracinis teismas	Apeliacinio administracinio teismo, kuriam priskiriamas bylą nagrinėjantis teismas, pirmininkas
Valstybės taryba	Valstybės tarybos Bylų skyriaus pirmininkas
Kasacinis teismas	Kasacinio teismo pirmasis pirmininkas
Jurisdikcijos kolizijų teismas	Jurisdikcijos kolizijų teismo pirmininkas

Išnagrinėjus apeliacinį skundą apie sprendimą jums bus [pranešta](#) elektroniniu paštu.

Šis antrasis sprendimas yra galutinis; negalėsite jo užginčyti.

Pastaba.

- Kai apeliacinį skundą advokatas teikia apeliacinio administracinio teismo pirmininkui arba Valstybės tarybos Bylų skyriaus pirmininkui, skundas teikiamas naudojantis nuotoline skundų teikimo paslauga [Télérecours](#).
- Teisinė pagalba gali būti skirta atgaline data, jei šalis pareiškė ieškinį ir bylą laimėjo, kai skirti pagalbą buvo atsisakyta remiantis tuo, jog nebuvo pagrindo manyti, kad ieškinys bus sėkmingas.

17 Ar teisinės pagalbos prašymas sustabdo senaties terminą?

Pagal 2020 m. gruodžio 28 d. Dekreto Nr. 2020-1717 43 ir 44 straipsnius teisinės pagalbos prašymu nutraukiamas terminas, per kurį galima pradėti procesą arba paduoti apeliacinį skundą, kurių atžvilgiu prašoma suteikti teisinę pagalbą, su sąlyga, kad teisinės pagalbos prašymas pateikiamas per tą patį terminą. Todėl šis terminas vėl pradedamas skaičiuoti po to, kai teisinės pagalbos tarnyba priima galutinį sprendimą dėl prašymo. Tas pats pasakytina ir apie senaties terminą.

Nacionalinio prieglobsčio teismo teisinės pagalbos biurui taikoma išimtis. Teisinės pagalbos prašymu sustabdomas vieno mėnesio terminas, kuris vėl pradedamas skaičiuoti nuo pranešimo apie sprendimą skirti teisinę pagalbą (1991 m. liepos 10 d. įstatymo 9-4 straipsnis).

■ Paskutinis naujinimas: 18/08/2025

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teismo tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teismas, nei Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisykles rasite puslapyje „Teisinė informacija“.